

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 15C/181/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113206744
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Vargová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2013:8113206744.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou Mgr. Annou Vargovou v právnej veci žalobcu: Profidebt Slovakia, s.r.o., IČO: 35 925 922, so sídlom Bratislava, Mliekarenská 10, právne zastúpený: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA GUNIŠ & PARTNERS s.r.o., IČO: 36 862 657 so sídlom Bratislava, Klincová 37/B proti žalovanej: H. Z., W.. XX.XX.XXXX, F. M. XX v konaní o zaplatenie 311,76 Eur s prísl. takto

r o z h o d o l :

žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 229,49 Eur s ročným úrokom z omeškania 9,5 % ročne z dlžnej sumy od 21.03.2009 do zaplatenia na čo jej súd povoľuje splátky 30 Eur mesačne splatné k 20-tému dňu v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť opakovane do budúcnosti do úplného uhradenia dlhu pod následkom straty výhody splátok,

v prevyšujúcej časti návrh zamietá,

náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 08.03.2013 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie 311,76 Eur s 9,5 %-ným ročným úrokom z omeškania zo sumy 229,49 Eur od 21.03.2009 do zaplatenia, na úrok vo výške 0,05 % denne zo sumy 229,49 Eur od 21.03.2009 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil uzavretím Zmluvy o úvere dňa 30.07.2007 právnym predchodcom žalobcu ako postupcom a žalovanou. Žalovaná uviedla, bola jej poskytnutá pôžička Quatro a túto chce splatiť vo forme splátok s poukázaním na jej ťaživú životnú a finančnú situáciu.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom, Zmluvou o poskytnutí rýchlej pôžičky Quatro dňa 30.07.2007, výzvou adresovanou právnym predchodcom žalobcu žalovanej dňa 19.06.2012 vrátane oznámenia o postúpení pohľadávky, Všeobecnými obchodnými podmienkami, Zmluvou o postúpení pohľadávok z 11.06.2012, písomným doplnením návrhu z 24.06.2013, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Žalovaná uzavrela dňa 30.07.2007 Zmluvu o poskytnutí rýchlej pôžičky so spoločnosťou Cosumer Finance Holding, a.s. Kežmarok, na základe ktorej jej bola poskytnutá pôžička vo výške pôvodne 10-tisíc Sk s dobou splácania 42 mesiacov, výška mesačnej splátky 389 Sk, celková suma pôžičky 16.338 Sk. Podľa vyjadrenia žalobcu ako postupníka pohľadávky si žalovaná povinnosti nesplnila ani čiastočne a pohľadávka predstavuje 311,76 Eur, pričom pozostáva z neuhradenej časti úveru vo výške 229,49 Eur, zmluvnej pokuty a odkúpených poplatkov vo výške 3,10 Eur. Podľa vyjadrenia žalobcu si zmluvnú pokutu uplatnil podľa čl. 12 bodu 12.2 VOP a zmluvná pokuta je nárokovateľná potom, ako sa klient

dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivkej splátky a predstavuje 10 % z dlžnej splátky. Ďalej si žalobca uplatnil okrem zmluvnej pokuty aj sankčný úrok vo výške 0,05 % za každý aj začatý deň omeškania, pokutu za omeškanie vo výške 10 % z omeškaných splátok ak omeškanie je dlhšie ako 3, dní, pokutu za vypovedanie vo výške 10 % zo zostatku istiny. Celkom tak žalovaná suma predstavuje 311,76 Eur a pozostáva z neuhradenej časti úveru 229,49 Eur, sankčnej pokuty 46,07 Eur, odkúpených poplatkov vo výške 3,10 Eur, pokuty za vypovedanie 23 Eur a pokuty za omeškanie 10,10 Eur.

Žalovaná uviedla, že jej bola poskytnutá pôžička Quatro, ktorú nesplácala a chce ju splatiť. Keďže sa ocitla vo veľmi ťaživej životnej situácii potom, ako jej diagnostikovali vážne ochorenie a ťažko chorý je aj jej manžel, na ktorého poberá opatrovateľský príspevok, jej príjem predstavuje 200,15 Eur, preto žiada o možnosť uhradiť dlh v splátkach po 30 Eur mesačne.

Na základe zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z.z., sa na účely tohto zákona rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme

Podľa § 3 ods. 1,2 zák. č. 258/2001 Z.z.,

(1) Veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; 3) v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. 4)

(2) Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1,2,3,4,5 zák. č. 258/2001 Z.z.,

(1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) obsahuje najmä

a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,

c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,

e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f) meno a adresu spotrebiteľa,

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,

i) výpočet nákladov uvedených v §2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

(3) Zmluva ďalej obsahuje

- a) oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa §6,
- b) sankcie za porušenie zmluvy,
- c) podmienky, za ktorých možno použiť zmenu alebo šek,
- d) spôsob zániku záväzku zo zmluvy,
- e) práva spotrebiteľa podľa § 7.

(4) Pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

(5) Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 52 OZ,

(1) Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

(2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

(3) Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 OZ,

(1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

(3) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, že spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli,

i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú k zvýšeniu ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia.

(4) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 544 ods. 1,2 OZ,

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 517 ods. 1,2 OZ,

(1) Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

(2) Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., znenie účinné do 01.01.2009, výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska 2) platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z., znenie účinné od 01.01.2009,

(1) Výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

(2) Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

Zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je svojou povahou zmluva nepochybne spotrebiteľská, pričom v tomto právnom vzťahu vystupuje žalovaná ako spotrebiteľ, ktorá čerpaním uvedeného úveru uspokojuje svoje osobné potreby a právny predchodca žalobcu poskytol

uvedený produkt vrámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. V danom prípade je potrebné mať na zreteli, že zmluva nebola individuálne vyjednávaná medzi zmluvnými stranami, pretože sa jedná o štandardnú formulárovú zmluvu na predtlači, kde spotrebiteľ nemá možnosť obsah formuláru nijak meniť a vo vzťahu k výške pôžičky je daná na výber len cieľová suma a tomu zodpovedajúci počet splátok, ich výška a dĺžka splácania. S účinnosťou od 01.04.2004 (zák. č. 150/2004 Z.z.) bola do Občianskeho zákonníka uvedená právna úprava spotrebiteľských zmlúv, cieľom ktorej je zabezpečiť harmonizáciu slovenského zmluvného práva s európskym spotrebiteľským právom a to hlavne z dôvodu zosúladenia so Smernicou Rady 93/13 EHS zo dňa 05.04.1993 o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Zmyslom tejto nielen národnej, ale aj nadnárodnej úpravy spotrebiteľského práva je dosiahnuť vyrovnanie faktického nerovného postavenia spotrebiteľa s profesionálnym dodávateľom s ohľadom na okolnosti, pri ktorých dochádza k uzatváraniu zmlúv reflektujúc na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho a jeho lepšiu znalosť práva a v nadväznosti na to nerovnovážne postavenie spotrebiteľa, ktorý spravidla musí prijať jednostranne formulované zmluvy dodávateľa.

V danom prípade si žalobca ako právny nástupca dodávateľa zo Zmluvy o poskytnutí rýchlej pôžičky Quatro nárokuje od žalovanej okrem zaplatenia zostatku úveru aj ďalšie poplatky a sankcie, ktoré neboli dohodnuté v súlade s ustanovením § 4 zák. č. 258/2001 v znení účinnom v čase uzatvárania zmluvy, ktorý v odseku 5 vyžaduje, že veriteľ nemôže od spotrebiteľa požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v Zmluve o spotrebiteľskom úvere. V danom prípade si žalobca nárokuje na zaplatenie odkúpených poplatkov vo výške 3,10 Eur, ktoré bližšie nešpecifikuje a nie je zrejmé, z akého zmluvného dojednania mu vyplývajú. Ďalej si žalobca nárokuje na zaplatenie sankčnej pokuty vo výške 46,07 Eur, pokuty za vypovedanie vo výške 23 Eur a pokuty za omeškanie vo výške 10,10 Eur. Všetky tieto sankčné mechanizmy mu vyplývajú len z VOP a nie zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čo je v rozpore s cit. zák. ust.. Právny predchodca žalobcu navyše nakumuloval viaceré sankcie vychádzajúce z rovnakého základu a podstaty, ktorým je porušenie povinnosti spotrebiteľa spôsobom, že tento sa dostal do omeškania so plácaním splátok úveru. Dodávateľ tým výrazne zhoršil postavenie spotrebiteľa. Žalobca si uplatňuje okrem iného aj zmluvnú pokutu za odstúpenie, pričom odstúpenie je právny úkon, pre ktorý sa rozhodol právny predchodca žalobcu a spotrebiteľ jeho rozhodnutie neovplyvňoval. Kumulácia sankcií je neprijateľnou podmienkou aj podľa ust. § 53 ods. 4, písm. k), nakoľko požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením záväzku. Po spočítaní súm pokút tieto predstavujú celkom 79,17 Eur pri zostatku neuhradenej časti úveru 229,49 Eur, čo je takmer 40 % nesplatennej istiny. V neposlednom rade súd uvádza, že zmluvné pokuty neboli dohodnuté postupom podľa ust. § 544 ods. 1,2 OZ, keď zákon umožňuje zmluvným stranám dojsť si pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, avšak spôsobom, že jej dojednanie musí byť písomné, musí byť určená výška pokuty, alebo určený spôsobom jej určenia. O nárokovateľnosti zmluvných pokút nemôže byť pochyb. V danom prípade s poukázaním na to, že sa jedná o formulárovú úverovú zmluvu právny predchodca žalobcu so žalovanou rozhodne zmluvnú pokutu nevyjednávala a žalovaná sa musela podrobiť naformulovanej zmluvnej pokute podľa VOP bez možnosti túto ovplyvniť, pričom takto určená zmluvná pokuta nereflektuje na intenzitu porušenia. Navyše nie je možné hovoriť o dohodnutí zmluvnej pokuty písomnou formou, čo je v rozpore tak s ust. § 4 zák. č. 258/2001 Z.z., ako aj s ust. § 544 OZ.

Súd žalobe vyhovel, avšak len v časti nesplatennej časti úveru 229,49 Eur a zároveň priznal zákonný úrok z omeškania vo výške 9,5 % ročne, pretože neuhradením zostatku úveru sa žalovaná dostala do omeškania. Pričom omeškanie si žalobca uplatnil omeškanou splátkou zo dňa 20.03.2009. Okrem toho si žalobca uplatnil úrok vo výške 0,05 % denne zo sumy 229,49 Eur, ktorý nemá oporu v zákone, pretože je v rozpore s § 54 ods. 1 OZ, v rozpore s § 517 OZ v spojení s vykonávacím predpisom Nariadenia vlády § 3 (Nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z.) a preto aj v tejto časti súd žalobu vyhodnotil ako nedôvodnú. Súd žalobe vyhovel v časti nároku týkajúceho sa nesplatennej časti zostatku úveru vo výške 229,49 Eur so zákonným úrokom 9,5 % ročne z dlžnej sumy od 21.03.2009 do zaplatenia a priznanú sumu povolil žalovanej uhradiť v 30 Eur-ových mesačných splátkach splatných k 20-tému dňu v mesiaci vopred pod následkom straty výhody splátok do vyrovnania dlhu v súlade s ust. § 160 ods. 1 O.s.p..

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s cit. zák. ust., nakoľko ani jeden z účastníkov nemal v konaní plný úspech a pomer úspechu a neúspechu bol vyvážený.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.